

16/03/2020

לכבוד

ח"כ בנימין גנץ

יו"ר כחול לבן

הנדון: חמשת סעיפי הדרישות להסכמים קואליציוניים

לאור המנדט שקיבלת היום מנשיא המדינה להקמת הממשלה הבאה, אנו פונות אליך כדי לוודא שבכל הסכם קואליציוני יעוגנו זכויות של נשים ושוויון מגדרי. לפניך חמשת סעיפי הדרישות הקואליציוניות אותן אנו רואות כבסיס לכינון ממשלה הרואה למול עיניה את טובת הנשים בישראל:

1. ייצוג והשפעה מגדרית:

הסעיף: סיעות הקואליציה יתחייבו להטמעת מנגנון להעלאת ייצוג הנשים בכנסת. כמו גם, התחייבות לתמיכה בתיקון ואכיפה של חוק שיווי זכויות האישה לציון ופרסום מידע בדבר השפעה מגדרית.

דברי הסבר: מזה מספר עשורים שאחוז הנשים בכנסת אינו משתנה, נדרשת התערבות בחקיקה שתבטיח את העלאת אחוז הייצוג של נשים בכנסת. בנוסף, נדרש תיקון בהתאם למחויבויות הבינלאומיות של ישראל ולעקרון השוויון המעוגן בכבוד האדם, יש לקדם הטמעת חשיבה מגדרית בכלל פעולות המדינה. חשוב כי חוות דעת מגדריות יהיו חלק אינטגרלי מכל הליך חקיקה, יופיעו בהצעות החוק עצמן שעברו קריאה ראשונה ולא רק יוגשו לוועדות הכנסת כשנטען שיש להן השלכות על השוויון או נוגעות לפעילות הרשות לקידום מעמד האישה. בנוסף, יש לפעול להקמת מנגנון אכיפה אפקטיבי ליישום תיקון חוק זה.

2. חופשת לידה לאבות

הסעיף: סיעות הקואליציה מתחייבות לפעול לחקיקת תקופת לידה והורות המיועדת לאבות, בת חודש ימים לפחות, בנוסף לתקופת הלידה הקבועה כיום בחוק עבודת נשים.

דברי הסבר: מחקרים מהשנים האחרונות מוכיחים את יתרונותיה המשמעותיים של חופשת לידה ייעודית לאבות – בראש ובראשונה עבור התינוקות והאבות, אך גם כאמצעי להגדלת השוויון המגדרי בשוק העבודה. ניסיון של מדינות אשר נוהגות מדיניות כזאת, מראה כי אבות אשר יוצאים לחופשת לידה נוהגים להיות מעורבים יותר בעבודות הבית והטיפול בילדים לא רק במהלך החופשה עצמה, אלא גם לאחריה, במיוחד כאשר הם מנצלים לפחות כמה שבועות של חופשה. בנוסף לחלוקה שוויונית יותר של עבודות הטיפול והבית, נורמליזציה של תקופת לידה לאבות צפויה להפחית תופעות של אפליה מגדרית במקומות העבודה ולהפחית את הפגיעה בתעסוקת נשים שמתרחשת לעתים קרובות בעקבות הולדת הילדים. בנוסף, מחקרים מתחום הרפואה והתפתחות הילד מצביעים על החשיבות שביצירת קשר מוקדם בין אבות לתינוקות. יש לציין, כי הניסיון מהעולם מראה שעל מנת להניב את התוצאות הטובות ביותר על האבות להיות זכאים לתקופת לידה עצמאית השמורה להם בלבד – לא על חשבון תקופת הלידה של האם ולא במקביל אליה.

3. צמצום פערי שכר

הסעיף: סיעות הקואליציה יפעלו לגיבוש תכנית לאומית לצמצום פערי שכר בין גברים לנשים.

דברי הסבר: מבין מדינות ה-OECD, ממוקמת ישראל בין המדינות המובילות בשיעורי פערי השכר המגדריים. נתונים אלה, המשקפים פערי שכר מגדריים חמורים, מחייבים פעולה משמעותית של המדינה הן כמעסיקה והן כרגולטורית של השוק הפרטי. בהיבט חברתי, הפערים המגדריים בשוק העבודה פוגעים בערכים של שוויון וכבוד האדם, מקבעים את מעמדן הכלכלי הנחות של נשים, מעצימים סטריאוטיפים

מגדריים ונורמות חברתיות פוגעניות, מגבילים את שאיפותיהן של נשים רבות ומצרים את רגליהן, ומייצרים מצב שבו נשים רבות מאוד תלויות כלכלית בבני זוגן, ואינן יכולות להתפרנס בכבוד במקרה הנפוץ של התפרקות הזוגיות. בהיבט המשקי, הפערים המגדריים בשוק העבודה מבטאים תת-ניצול של כוח העבודה הנשי. כך למשל, לפי דוח של קרן המטבע הבינלאומי שהתפרסם לאחרונה, צמצום פערי השכר החודשיים בין נשים לגברים בחצי יכול להביא לתוספת הכנסה למשק בגובה של כ-5.14%, ולהעלות בהתאם את התוצר לנפש בטווח הארוך.

4. הפרדה מגדרית

הסעיף: סיעות הקואליציה מחויבות לכך שלא יעשה כל שינוי בנוסח חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור למקומות ציבוריים, תשס"א-2000, ולא תקודם כל חקיקה אחרת שמאפשרת הדרת נשים מהמרחב הציבורי והפלייתן בשירות ציבורי. לא תתאפשר הרחבת ההפרדה המגדרית באקדמיה בשירות המדינה וברשויות המקומיות.

דברי הסבר: הדרת נשים מהמרחב הציבורי והפלייתן בקבלת שירות ציבורי הן פעולות אסורות המנוגדות לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, עומדות בניגוד גמור לעקרון השוויון וכן מהוות הפרה של חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000. הפרדה מגדרית היא אחד האמצעים האפקטיביים להדרת נשים, זוהי תופעה שהולכת ומתרחבת בהיקפה ומבקשת למנוע מנשים גישה שווה לשירותים ולמרחב הציבורי. הדרת נשים מייצרת חלוקת משאבים ציבוריים שאינה שוויונית, היא מחזקת סטריאוטיפים והסללה מגדרית ודוחקת נשים לשולי החברה. יש לוודא כי מעמדן של נשים וזכותן לנוכחות שווה במרחב הציבורי נשמרת ומובטחת.

5. חינוך מגדרי

הסעיף: סיעות הקואליציה יתמכו בקידום תכנית חינוכית לשוויון מגדרי בכל מערכות החינוך בישראל.

דברי הסבר: מערכת החינוך היא הגורם סוציאליזציה השני בחשיבותו אחרי המשפחה בעיצוב תפישות מגדריות. מערכת החינוך מוכרחה להיות רגישה למגדר, כדי שלילדות ולנערות באמת תהיה נוכחות שווה בכיתה וכדי שלבנים ונערים יינתן מענה חינוכי וחברתי פתוח ומכיל. הדרישה הזאת לא יכולה להיות מכוונת רק למערכת החינוך הממלכתית: כל זרמי החינוך בישראל מוכרחים לכלול בתוכם את האפשרות השווה לבנות ולבנים. השדרה החינוכית כולה צריכה להבין את המשמעות המזיקה הקיימת היום בחלק מבתי הספר כלפי בנים ובנות. רק מערכת רגישה מגדרית תוכל לקיים את תכליתה: עיצוב תלמידי ותלמידות ישראל כסקרנים וסקרניות, בעלות ביטחון עצמי ויכולת לימוד ושינוי, ועם האפשרות לשגשג בחברה, בהתאם לכישוריהן ולכישוריהם, רצון ורצונם, שאיפותיהן ושאיופיהם, ובלי תלות במגדר. בנוסף, מערכת החינוך חייבת לתת לתלמידות ולתלמידים כלים חינוכיים לפיתוח מערכות יחסים בריאות ותקינות, ללמדם לזהות סימני אזהרה לאלימות מגדרית ודרכי התמודדות עם יחסי הכוח בין בנים לבנות.

חמשת הסעיפים הם צעדים ראשוניים לתיקון אי שוויון מגדרי ולקידום מעמדן של נשים בישראל, אנו רואות בד שותף להבנת הצורך בצעדים אלו ומקוות שתמצא לנכון לשלבם בהסכמים הקואליציוניים הקרבים.

נשמח לסייע במידע נוסף בכל עת.

בברכה,

עו"ד מיכל גרא מרגליות

מנכ"לית שדולת הנשים בישראל.